

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Clericis Non Residentibus in Ecclesia seu præbenda. Titulus III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

LIBER TERTIVS. 559
DE CLERICIS NON RESL
dentibus in Ecclesia seu præbenda.

Titulus IIII.

Continuatio.

Clericus non tantum ab ijs, quæ animum à diuinis officijs auertat, abstinere, sed etiam Ecclesiæ, in qua beneficium denet adesse, & summa, qua fieri potest, industria, fideiq; integritate munus, ratione obtenti beneficij, iniunctum obire debet.

Quid est Residentia?

Residentia est clerici in Ecclesia beneficiū tenentis, cum voluntate debiti præstandi seruitij præsentia. Dico; cum voluntate præstandi seruitij; quia parum esset, præsentia sui exhibere, & curam seu seruitium Ecclesiæ negligere, c. extirpanda, extr. de præbend. & c. quia nonnulli, extr. eod.

Quæ causa efficiens?

Præceptum diuinum, & voluntas clerici præsentis, nec ratione obtenti beneficij iniunctum sibi munus recusantis, d. c. quia nonnulli, extr. eod.

Quod Obiectum?

Omnia seruitia, quorum præstationem obtenti beneficij possessio requirit, vt ait Hostiens. §. quis clericus, hoc titulo.

Quæ Forma?

Vt Clericus Ecclesiæ, in qua præbendam habet, adsit,

adsit,

adfit, nec non seruitia, quæ ipsi, ratione præbendæ, vel beneficij imponuntur, in propria persona, vel si iustam absentix causam allegare possit, per Vicarium præstet, qua tamen non probata, per subtractionem proventuum, alijsq; Pontificij iuris remedijs, per se, etsi præbenda sit admodum tenuis, & ultra viginti aureos annui redditus non habeat, seruitia facere tenetur, quia eius industria videtur requisita, d. c. quia nonnulli, c. conquerente, &, c. cum ad hoc, extr. eod.

Quæ forma procedendi contra non residentes, & absentes contumaces?

Si Prælati vel Clerici, in Ecclesia, in qua prælaturam vel beneficium obtinet, non resideat, monendus est, & citandus, vt termino in citatione præfixo ad Ecclesiam reuertatur: quod si intra terminum præfixum non redeat, nec iustum impedimento causam afferat, beneficio vel prælature priuatur, alijsq; in eius locum substituitur, c. ex parte, extr. eod. Quod quidem verè, si longo tempore absit, & Ecclesix utilitas Clerici contumaciter absentis præsentiam & aduam exponat, d. c. ex parte, vers. decem annorum. Quod si autem breuiori tempore absit, facile terminus ei peremptorius præfigitur, ob id contumaciam commissam impune tenetur. Quoniam, diaconus, vel presbyter, si per tres septimanas, vel Clericus in minoribus Ordinibus constitutus, si aliquot diebus solennibus ab Ecclesia sua defuerint, triennio à communione suspenduntur, c. si quis in clero, 7. quæst. 1. Quod si locus, vbi clericus absens degit, ignoretur, vel

ratione

ratione loci, temporis, vel cuiusq; alterius impedimenti, ad ipsum citatio deferri non possit tribus edictis in eius Ecclesia publicè propositis, euocabitur: quod finas, dum intra sex menses reuertatur beneficio, vel Ecclesia sua, priuari poterit, c. ex tua deuotionis, extr. eod. Denique, si ob clerici eruditionem & præstantiam, eius priuationem Ecclesiæ non expedire visum fuerit, per suspensionis vel excommunicationis sententiam, absentis contumacia coercetur, qua pœna contempta, à contumace rerum spiritualium administratio ei interdici poterit, d. c. ex tua, §. contra eos, extr. eod. Episcopus etiam, relicto suo episcopatu absque Superioris licentia, ad alium transiens, solo Pontificis mandato, episcopatu utroque & habito & ambito priuatur, licet ab Archiepiscopo suspendi, & excommunicari possit, si vel transeat, vel relicta Ecclesia sua, absque probabili causa, euagetur, c. accusatus, 3. quæst. 6. c. 1. extr. eod.

Quæ sunt causæ legitimæ à pœna contumacium liberantes?

Prima causa excusationis à pœna est, priuilegium à Pontifice, vel Episcopo, super absentia concellum: Si tamen Ecclesia ministrorum patitur defectum, etiam priuilegiati, per subtractionem prouentuum, residere coguntur, c. cum ad hoc, extr. eod. c. suggestum, extr. de decimis, c. quid pernouale, extr. de verb. sig. Secunda infirmitas. Nam qui ita detentus morbo, ut rerum ad officium suum pertinentium non possit sagere,

N n tagere,

tagere, non modò beneficij sui fructus consec-
 tur, sed & distributiones canonicas, & omnia
 quæ clerico in bona valetudine constituto, & be-
 neficium suum præstanti, concederentur, c. 1. eod.
 de cler. ægro. & c. vni. in 6. eod. Tertia. Permi-
 sa facultas à prælo vel Capitulo bonis literis op-
 ram nauandi in honesto & probato Gymnasio
 dummodò hæc vacatio septennij tempus non
 excedat, c. tuæ fraternitatis, extr. eod. & c. c. in
 ex eo, gloss. in vers. septennio, de elect. in 6. Dec.
 in probato aliquo Gymnasio, quia, si in villa
 & castellis, vbi nullum, aut exiguum est studij
 rum exercitium, quis versaretur, priuilegio
 causa studiorum absentibus indulto, gaudere
 non poterit, d. c. tuæ fraternitatis, extr. eod.
 Quarta. Inimicitia capitales. Quoniam illa
 iam à publico munere immunitatem præstat
 c. bonæ memoriæ, extr. de elect. Quinta. Tur-
 iurium ipsius Ecclesiæ, ad quæ conseruanda
 citè quis abesse potest: etsi tempore pro-
 stitisset iuramentum, c. ex parte tua pro
 tum, extr. eod. Sexta. Senectus præstat ex-
 tionis causam. Non vt à sene ecclesia par-
 deseratur, sed vt aliquatenus muneris in
 administratione liberetur. Est enim senectus
 per se onerosa & languida multas securum
 rens infirmitates, & aduersitates. Nihil
 rationi & æquitati magis consentaneum, quam
 eius labores, qui multo tempore, promissis
 dis Ecclesiæ utilitatibus insudauit, adiu-
 ne quodam alleuari. Vnde Zacharias Pater
 fex Bonifacio Moguntino Archiepiscopo

confecto petenti in suum locum alium constitui, non Moguntinam Ecclesiam relinquere, sed Coadiutorem, qui ipsum cura & sollicitudine commissarum animarum liberet, & ei morienti in Episcopatu succederet, datis ad ipsum Apostolicis literis sibi adsciscere, & ordinare, concessit, c. petisti, 7. quæst. 1. Et aliæ consimiles causæ, que vel ex paritate rationis, vel æquitate his connumerari possunt.

*Quæ causæ impulsivæ faciendæ
Residentia?*

Christiana charitas, vrgens necessitas, debita obedientia, ac evidens Ecclesiæ & Reipub. vtilitas.

Quis Finis & Effectus?

1. Regnum Dei, si debito modo seruitium fiat, ut ait Hostiens. §. quod fit præmium, hoc tit. 2. Acquisitio iuris eligendi & spiritualis consortij, aliud nisi impediatur, c. quia propter, extr. de elect. 3. Perceptio fructuum ipsius beneficij, c. relatum, c. cum secundum, & c. extirpanda, ext. de præbend. & dignitatibus. 4. Perceptio distributionum canonicarum, quæ solum inter præsentem clericos, non autem absentes, siue contumaciter absint, siue ex privilegio excusentur dispertiantur, dempto clerico, ob infirmitatem corporis, absente, is enim harum distributionum etiã particeps est, c. unico, eod. tit. in 6.

Nn 2

Quæ

Quæ Cognata Residentiæ?

Quælibet absentia priuilegiata, quæ residentiæ, quo ad perceptionem fructuum, ipsius beneficii æquiualeat, & præsentia clerici, officium tamen suum negligentis.

Quæ Pugnantiæ?

Contumacia absentis, officij iniuncti neglectus, transitio ab vna Ecclesia ad aliam, ex ambitione, cupiditate, auaritia, c. mutationes, 7. quaestione 1.

AXIOMATA ET SENTENTIAE.

Priuandus est beneficio Prælatus, vel clericus, non residens, qui citatus & monitus non reuertitur in termino sibi præfixo, nisi iusta allegetur impedimenti causa, & parte, extr. eod. & o. fin. eod.

Si ignoretur locus, vbi clericus non residens, tribus edictis in Ecclesia euocabitur, qui si intra sex menses non reuertatur, beneficio priuabitur, c. ex tua, extr. eod.

Fraus & dolus nemini patrocinium præstare debet, c. tua fraternitatis, extr. eod.

Si Ecclesia patitur ministrorum defectum, priuilegiati super absentia, per subtractionem prouentuum, reuocantur, c. cum ad hoc, extr. eod.

Qui iurauit in Ecclesia residere, pro seruitijs Ecclesie licite se absentat, c. ex parte, extr. eod.

Qui studiorum causa, vel in seruitio, Episcopi absentat, c. omnes

omnes beneficij fructus, præter distributiones Canonicas, tanquam residens, percipit, c. de cætero, extr. eod. & c. tua fraternitatis, eod.

Episcopus, sine licentia Pape, ad alium Episcopatum transire non potest: quod si fecerit, & habito & ambito priuabitur, c. 1. extr. eod.

Nemo debet afflictio affliktionem addere, ne ipsum culpa offensa respiciat, c. cum percussio, quæst. 1.

Periculosum est in rebus diuinis potestati, & iuri suo renuntiare, c. quàm periculosum, 7. quæst. 1.

In dignitate constitutus, si senio sit grauatus, coadiutor illi dandus est, qui morienti succedat, c. petisti, 7. quæst. 1.

Necessitatis & vtilitatis causa Episcoporum mutationes fieri possunt, c. mutationes, 7. quæst. 1.

Non est reprobatio, sed virtutis probatio, bonorū aduersitas, c. aduersitas, 7. q. 1.

Pro gradu sui officij quemq; meliorem esse oportet, c. qualis, 8. q. 1.

Oportet eum, qui docet esse talem, vt pro ingenio discipulorum semetipsum possit aptare, c. oportet, 8. q. 1.

DE PRAEBENDIS ET DIGNITATIBUS.

Titulus V.

Continuatio.

LEgi diuinæ consentaneum est, vt qui in Ecclesia sua residet, & debitum seruitium præstat, ab eadem Ecclesia sustentationem, pro

Nn 3 ratione